

ROK IV
Nr 89 (1128)

DZIENNIK POLSKI

JUTRO W NUMERZE:
U KRAKOWSKICH
KOLEJARZY

Wydanie A B

Kraków, piątek 2 kwietnia 1948 r.

Cena 8 zł.

...Wczoraj

dziś

jutro...

W Szczecinie buduje się Warszawa

TRZY FILARY TEGOROCZNEGO PLANU ODBUDOWY TO: Warszawa, Szczecin, Śląsk. Inwestycje przemysłowe na Śląsku, aktywizacja portu szczecińskiego, dalsze prace przy odbudowie Warszawy, — oto wielkie zadania, jakie stoją w tym roku przed naszą gospodarką. Zadania te pozostają z sobą w ścisłej zależności: nie zdobędziemy środków na odbudowę Warszawy, jeśli nie powiększymy produkcji górniczej i przemysłowej Śląska i jeśli nie uczynimy ze Szczecina potężnego portu eksportowego.

Przed wojną port szczeciński nie był dostosowany do masowych przeładunków węgla. Maksymalne obroty wynosiły około 3,5 miliona ton — dziś wynoszą około 1,2—1,5 miliona ton. Skupienie w jednym — naszym — reku całego zagłębia węglowego na Śląsku uczyniło z Odry najkorzystniejszą arterią wodną dla transportu śląskiego węgla. Szczecin jest jej punktem końcowym.

Już w 1949 r. ma przejść przez Szczecin 5,5 miliona ton węgla oraz 2 miliony ton innych towarów. Oznacza to, że jeszcze w tym roku szczeciński port węglowy musi zostać ogromnie rozbudowany. Trzeba scentralizować w jednym miejscu rozrzucone dotychczas urządzenia załadunku węgla, trzeba wybudować około 800 m bieżących nadbrzeży, w tym 650 m ciężkich nadbrzeży z fundamentem pod największe dźwigi.

Prace nad rozbudową portu węglowego w Szczecinie rozpoczęto już w końcu ub. roku, w znacznej mierze dzięki pomocy przemysłu czechosłowackiego, który dostarczył na czas potrzebnych materiałów. Dotychczasowe tempo budowy wskazuje, iż będzie ona wykonana w terminie.

A w Warszawie...

20 MILIARDÓW ZŁOTYCH zostanie wydatkowanych w tym roku na odbudowę Warszawy. Na sumę tę składają się zarówno kwoty pochodzące ze Skarbu Państwa jak i przewidywane inwestycje sektora prywatnego.

Wśród inwestycji dokonywanych przez państwo pierwsze miejsce zajmują prace objęte planem Ministerstwa Odbudowy. Plan ten przewiduje globalną sumę wydatków 9,5 miliarda zł w roku 1948. 64 proc. tej sumy przeznaczonych będzie na odbudowę i remonty zniszczonych obiektów, 22 proc. na budownictwo nowe, 9 proc. na budownictwo inżynierne, 5% zaś na zakup wyposażenia. Da to w końcu roku w efekcie 130 nowych budynków mieszkalnych o 3,200 izbach. Jeśli zaś chodzi o inwestycje o charakterze społecznym, to wymienić należy przede wszystkim 30 nowych budynków szpitalnych (600—800 łóżek) i 59 budynków służących celom naukowym i oświatowym o kubaturze 250 tys. m. sześciu. Wszystko to zostanie oddane do użytku jeszcze w tym roku.

Te działy budownictwa pochłoną połowę kwot preliminowanych przez Ministerstwo Odbudowy; druga połowa przeznaczona zostanie na budowę biur przedsiębiorstw użyteczności publicznej, obiektów służących celom kultury, opieki społecznej itp.

Inne ministerstwa oraz instytucje w ramach swych planów wydatkują w roku bieżącym na cele odbudowy Warszawy około 5 miliardów zł. — Wreszcie udział inicjatywy prywatnej w odbudowie wyrazi się przypuszczalnie kwotą 5—6 miliardów zł. przy czym będą one wydatkowane głównie na budownictwo mieszkaniowe oraz handlowo-przemysłowe.

Wielkie dzieło odbudowy stolicy postąpi w tym roku wydatnie na przód. Może nie tak daleko jakby tego chcieli wszyscy niecierpliwi, ale dalej niż w ubiegłych latach, a przede wszystkim tak daleko, jak tylko przy obecnych możliwościach postąpić może.

Jest Kraków, który umie się bawić

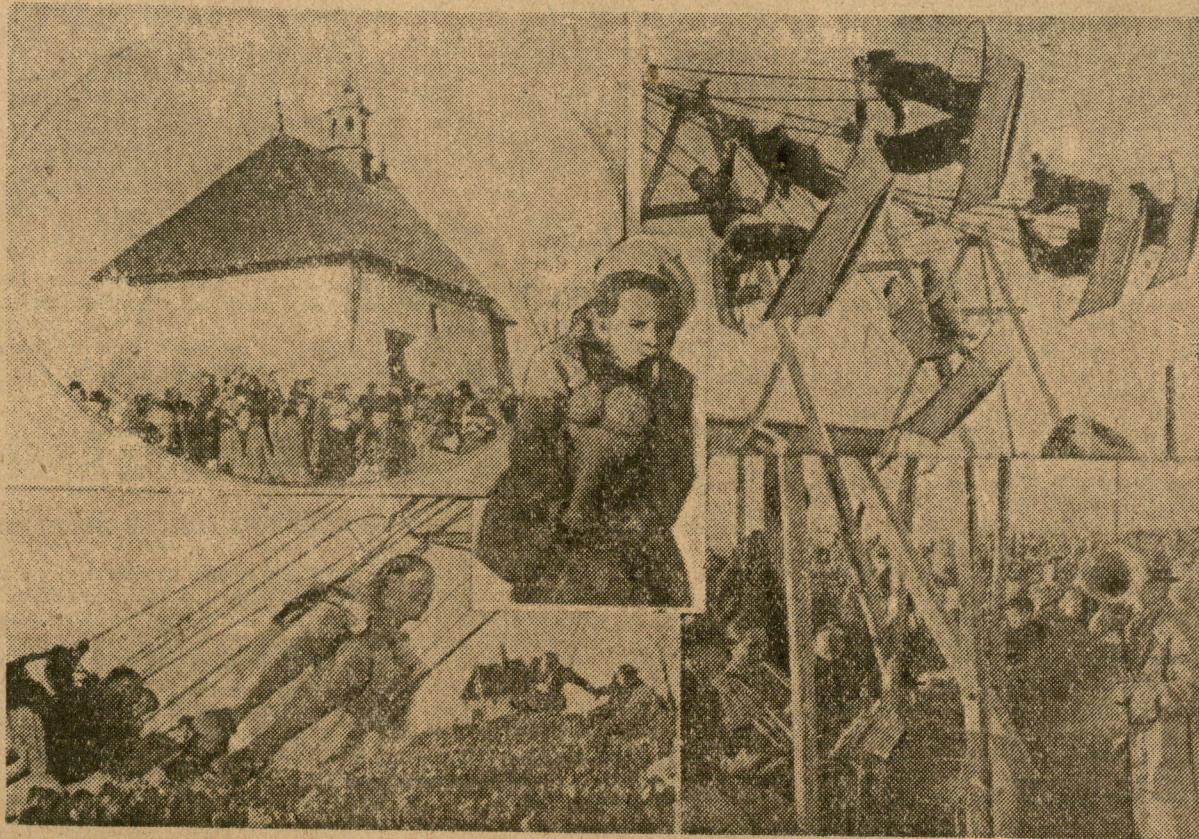

foto HOREK, Ag. „Od A do Z”

Okres wiosenny i letni obfituje w Krakowie w wiele regionalne obchody, posiadające wielowiekową tradycję. Rozpoczyna się ten okres w drugim dniu świąt wielkanocnych znanym powszechnie „Emausem”, obchodzonym najczęściej nad Wisłą koło kościoła Norbertanek. Zaraz następnego dnia — w tak zwany ongiś trzeci dzień świąt (tradycja przewiduje całą oktawę świąteczną) odbywa się na Krzemionkach „Rękawka”. Z obchodami tymi łączą się zabawy ludowe, radość dla dzieci i starszych, którzy w tym dniu pozbywają się sztywności i bawią się całym sercem. Nikogo wtedy nie dziwi widok statecznych — na codzień — mieszkańców Krakowa beztrudno jeżdżących na karuzeli, wyskakujących prawie pod niebo na huśtawkach. Przed kramami gromadzą się tłumy dzieci, zachwycających się bajecznie kolorowymi cukerkami, zabawkami w większości wypadków niesłychanie hałaśliwymi, a równocześnie tanimi i dostępnymi dla wszystkich. Nim zjawi się znów na ulicach Krakowa ukończony przez wszystkich Lajkonik i nim załadnią się Bielany w drugim dniu Zielonych Świąt, reprodujemy jako wspomnienie ostatnich dni kilka zdjęć z „Rękawki”. Na górze (po lewej) kościółek na Krzemionkach, który patronuje co roku całemu obchodowi, na innych zdjęciach fragmenty naprawdę beztrudnej zabawy.

Olgierd Terlecki

Anglią rządzą Anglicy a Anglikami...

Polityka ekonomiczna Wielkiej Brytanii toczy się już od dawna po równi pochytej, spowodowanej zarówno wyczerpaniem przez wojnę zasobów gospodarczych kraju, jak i szeregiem innych punktów — opłacanie „przyjaźni” niemieckiej — nieproporcjonalnie duży budżet niepotrzebnej armii — i mnóstwo innych pozycji, równie kosztownych, jak obcych dla narodu angielskiego.

Rząd premiera Attlee — rząd Partii Pracy, doszedł do władzy w okresie nadzwyczaj dla siebie korzystnym, w pierwszych dniach po wojnie, i został powitany w Anglii z ulgą, a na całym świecie z sympatią. Czy spełnił pokładane w nim nadzieje? Dziś, po trzech latach rządów Partii Pracy, możemy odpowiedzieć z bezwzględną stanowczością: nie. Partia Pracy zawiodła swych wyborców. Zawiodła — to słabe określenie. Raczej oszukała — gdyż realizowany przez nią program polityki wewnętrznej i zagranicznej nie różni się niczym od dawnych konserwatywnych wzorów — a w ostatnich posunięciach żywo przypomina pewien reżim, na którego gruzach miał powstać dopiero nowy, lepszy świat.

Rząd partii, która miała odwagę nazywać się „socjalistyczną”, nie przyczynił się w najmniejszym stopniu do poprawy warunków społeczno-ekonomicznych swego kraju — a na zewnątrz nie uczynił nic w kierunku usunięcia nieporozumień międzynarodowych. Ludzie tego rządu mają na sumieniu nie tylko klasę pracującą swego kraju — lecz również robotników Francji, Włoch, Grecji i wielu innych krajów. To oni stworzyli z Anglii najsilniejszą w Europie odeskę amerykańskiego kapitalizmu. Oni odebrali Anglii rolę neutralnego czynnika równowagi, jaka mogła jej przysłużyć w rozwoju stosunków wewnętrzno-europejskich. Oni uczynili Anglię osią paktu zachodniego, którego realizacja jest nawrotem do polityki konserwatystów spod znaku Churchilla. I jest wyzwaniem rzuconym socjalistycznym państwom Europy. Rząd Partii

Pracy poddał się biernie dyktando amerykańskich monopolistów, stając do ich dyspozycji wbrew najczystszyemu interesowi swego kraju. Trudno dziś mówić o jakiegokolwiek samodzielnym polityki angielskiej. Ta samodzielność nie istnieje.

Jak wygląda Anglia i jej gospodarka po trzech latach rządów Partii Pracy? Wymowną odpowiedzią na to pytanie będzie raport sir Stafforda Crippsa, ogłoszony przed paru tygodniami w Izbie Gmin, a zawierający dane, dotyczące stanu gospodarki brytyjskiej i jej perspektyw na najbliższy okres czasu. Raport ten jest po prostu smutnym dokumentem niemocy: stwierdza katastroficzne tonienie rezerwy złota, odpływ kapitałów z kraju, brak dewiz, bezrobocie — i zawiera wiadomość o przedwczesnym wyczerpaniu amerykańskiej pożyczki dolarowej, która zamiast wystarczyć na okres trzech lat „rozpięła się” już po dziewiętnastu miesiącach.

Perspektywy na przyszłość są jeszcze smutniejsze. Raport zapowiada dalsze surowe ograniczenia, obcięcie wartości kalorycznej dziennej racji żywności, zwiększenie cyfry bezrobotnych — a co najważniejsze — konieczność zmniejszenia produkcji, a co za tym idzie — zredukowania eksportu, który dotychczas dawał możliwość załatwienia przynajmniej najpilniejszych „dziur” budżetowych. W dodatku min. Cripps zapowiedział wyraźnie, że w najbliższej przyszłości nie ma mowy o jakimkolwiek polepszeniu sytuacji — nawet w wypadku uzyskania jakiegokolwiek pożyczki zagranicznej. Jak to wszystko wytłumaczyć?

„Doszło do tego, że wszystko w Anglii zależy od Ameryki” napisał p. W. Broadbent, korespondent polityczny „Daily Mail” w swym komentarzu do raportu Crippsa. Ma niewątpliwie rację. Waszyngton jest dyktandoem poczynąjącemu rządowi Attlee. Ekspert angielski nie może stwarzać konkurencji amerykańskiemu — należy więc go zmniejszyć. Marynarka brytyjska nie może rywalizować z amerykańską — więc słabiej brytyjskie stają w polowie roboty, a ich załogi powiększają tłum bezrobotnych o nowe twórcze Waszyngton żąda czystki politycznej — p. Attlee posłusznie usuwa ze służby brytyjskich lewicowców. I tak da-

lej. Dolar z amerykańskiej pożyczki rozpięły się na greckich polach walki, poszły na dokarmienie „biednych Niemców”, na rozruchy w Indiach, Palestynie, w Italii — na milionową armię, utrzymaną w trzy lata po wojnie. Dzieci angielskie nie mają mleka — robotnik kopalniany nie ma sił do pracy. To nikogo nie wzrusza. Tak chce Ameryka — jej żądania spełnia rząd Partii Pracy bez cienia sprzeciwu. Przecież minister Cripps oświadczył, że bez pomocy USA nie ma mowy o ratowaniu kraju. Nie powiedziano jednak, że jeśli pomoc amerykańska nadejdzie — to tylko za cenę dalszego uzależnienia Anglii. I tak dalej — aż do smutnego końca — którego ludzie z Partii Pracy nie chcą widzieć. Tymczasem rośnie stan zadłużenia wobec Ameryki, która chętnie przejmując brytyjskie zobowiązania — ale jeszcze chętniej brytyjskie rynki zbytu, kredyty i kontakty handlowe.

Rządowi angielskiemu zostawia się oczywiście przynajmniej pozory w możliwościach osiągnięcia sukcesów politycznych. Blok zachodni powstał przecież pod egidą Anglii, choć nawet naiwni widzą nad tym tworem cień dolara. Jednym z zapewne większych sukcesów gospodarczych Labour Partii jest np. zwększenie całego przewidywanego w ramach „planu pomocy” Marshalla transportu... sproszkowanego fajek do Włoch zamiast do Anglii. Ze względu na niepopularność tego produktu u angielskich gospodyń — jest to sukces niewątpliwie... To jest humorystyczny co prawda aspekt tej smutnej sprawy. Są i tragiczne — jak cyfra pół miliona bezrobotnych, która budzi zdumienie naiwnych ze względu na „socjalistyczne” oblicze rządu...

Jeśli istniały w świecie złudzenia co do istoty nastrojów, ożywających poczynania rządu Partii Pracy, to musiały one być poważnie zachwiane z chwilą, gdy rząd ten zdecydował się na bierność, a na zewnątrz rozmyślnie niewyraźną pozycję w tak zwanym „planie pomocy” Marshalla. Już wtedy można się było zorientować, komu będzie służyła Anglia w ciągu najbliższego okresu czasu. Byli tacy, którzy się wciąż jednak ludzili, że kraj ten

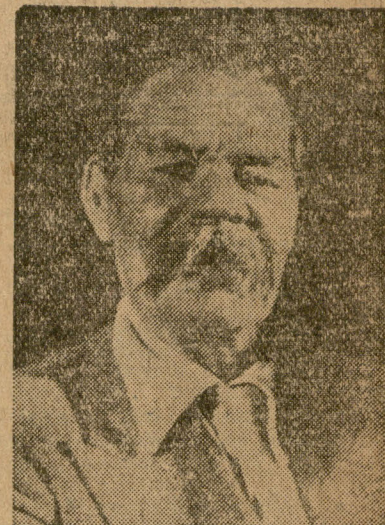
(Dokończenie na str. 2)

W POLSCE SWIECIE

Znakomity pianista polski Henryk Sztompka udaje się do Londynu, gdzie wystąpi z koncertem w amfiteatrze polskiej, w rocznicę koncertu Chopina przed królową Wiktorią. Sztompka bawi dotąd na tournée w Turcji, gdzie koncertował z wielkim powodzeniem w Stambule i Ankarze.

Kompozytor niemiecki Hans Eisler przybył do Pragi z Nowego Jorku. Eisler za czasów hitlerowskich zmuszony był wyemigrować do Stanów Zjednoczonych na skutek prześladowań, jakich doznawał ze strony hitlerowców. Ostatnio musiał opuścić Stany Zjednoczone, gdyż pozbawiono go obywatelstwa amerykańskiego na skutek odpowiedzi, udzielonej na przesłuchaniu go przez komisję Izby Reprezentantów, badającą „działalność antyamerykańską”. Na zapytanie jednego z członków komisji, czy jest członkiem partii komunistycznej, odpowiedział, że „nie doznał takiego zaszczytu”.

Po wylądowaniu na lotnisku praskim Eisler oznajmił dziennikarzom, że w Londynie w czasie rewizji celnej potraktowano go niemal jak zbrodniarza, rozbijając na naga i poddając szykanom urzędników komory celnej.

W Związku Radzieckim odbywają się uroczystości związane z osiemdziesiątą rocznicą urodzin Maksyma Gorkiego, wielkiego pisarza i bojownika idei rewolucyjnej.

Szczególnie uroczyste obchodzono tę rocznicę w mieście jego imienia — w Gorkim (dawnym Niżnym Nowogrodzie). Postanowiono tam wznosić pomnik na cześć wielkiego twórcy.

Cała prasa radziecka poświęca obszerne artykuły twórczości Gorkiego, podkreślając wartość ideologiczną jego dzieł i ich ogromne znaczenie wychowawcze. Pisma Gorkiego są tłumaczone na 66 języków, a ich nakład w ZSRR wynosi 40 milionów egzemplarzy.

List czytelnika do redakcji popularnego dziennika angielskiego „Daily Herald”:

„Otrzymałem właśnie ostatni numer pisma „The Kingdom Herald” wydawanego przez gorącego sympatyka Hitlera J. L. Battersby. Przypuszczam, że jest to najbardziej obraźliwe pismo w tym kraju. Jest ozdobione wieloma fotografiami Hitlera, którego portret znajduje się ponadto na okładce. Treść zawiera wyraźne akcenty antysemickie. Przypominam, że niedawno pismo to było przedmiotem interpełacji w Izbie Gmin, gdzie stwierdzono, że prokurator generalny państwa nie interesuje się szkodliwym wydawnictwem. Prokurator wyjaśnił, że nie uważa wymienionego pisma za szkodliwe, gdyż „nie posiada ono kryminalnego charakteru”.

Battersby skarży się w ostatnim numerze na przeszkody, jakie napotyka jego „misjonarska praca”. Można się zdumiewać: kogo i w imię czego chce on nawracać?

Sądząc po ostatnich wypadkach — „praca misjonarska” przynosi jednak pożądane rezultaty w pewnych kołach angielskich.

Zycie polityczne

KC PPR i CKW PPS ustalają formę zbliżenia obu partii

KC PPR i CKW PPS wydały w dniu 24 bm. wspólny okólnik do sekretarzy Komitetów Wojewódzkich, Powiatowych i Miejskich obu partii, precyzujący zadania organizacji partyjnych w okresie przygotowania do jednolitości organizacyjnej PPR i PPS.

„KC PPR i CKW PPS stwierdzają — głosi wstępnie okólnik — że na nowym etapie współpracy obu partii robotniczych należy rozwinąć i pogłębić wszystkie formy jednolitościowej działalności.

W okresie przygotowania do jednolitości organizacyjnej PPR i PPS na czoło działalności jednolitościowej powinny być wysunięte tak podstawowe zagadnienia jak współpraca kół partyjnych, wspólne szkolenie członków partii oraz ustalenie nowego zakresu działania i nowych zadań dla Komitetów Współpracy (szóstek międzypartyjnych).“

KC PPR i CKW PPS ustalają w związku z tym w okólniku szczegółowe wytyczne dla instancji partyjnych, dotyczące realizacji podstawowych dla obu partii zadań. Okólnik ustala, że wspólne zebrania kół PPR i PPS mają się odbywać co najmniej raz w miesiącu. Niezależnie od wspólnych zebrań kół partyjnych przeprowadzone zostaną raz na miesiąc zebrania organizacji załogowych obydwu partii z porządkiem dziennym i referatami uzgodnionymi przez miejscowe kierownictwa partyjne.

Ze względu na zasadniczą wagę rozwoju współpracy i zbliżenia ideologicznego PPR i PPS, utrudnienia lub uchylanie się właściwych instancji od przeprowadzenia wspólnych zebrań kół będzie traktowane jako łamanie dyscypliny partyjnej.

Dążąc do podniesienia poziomu ideologicznego szeregow partyjnych i wychowania ich w duchu światopoglądu marksistowskiego KC PPR i CKW PPS polecają jak największe rozpowszechnienie form wspólnego szkolenia w oparciu o następujące zasady organizacyjne: a) ujednolicienie i połączenie szkoleń partyjnego na szczeblach kursów fabrycznych i terenowych; b) maksymalne uzgodnienie programu, jak najbardziej wszechstronna wymiana doświadczeń i prelegentów na szczeblach szkół wojewódzkich i centralnych obu partii, przy zachowaniu ich odrębnego charakteru. Szczegółowe wytyczne w tej sprawie sformułowane zostaną w okólniku Wydziałów Szkoleniowych KC PPR i CKW PPS.

W ostatniej części okólnika KC PPR i CKW PPS ustalone zostały formy reorganizacji Komitetów Współpracy (szóstek międzypartyjnych) w celu przekształcenia ich w operatywne organy harmonijnego współdziałania w dziedzinie rozwoju i pogłębiania jednolitego frontu oraz przygotowania jednolitości organizacyjnej.

Skład tych komitetów ustalony zostanie przez Wojewódzkie lub Powiatowe Komitety obu partii, ewentualnie przy współudziale Komitetów Współpracy wyższego szczebla. Metodą wymiany nazwisk kandydatów proponowanych przez komitety obu partii. Komitety Współpracy winny odbywać posiedzenia co najmniej raz na dwa tygodnie.

Okólnik KC PPR i CKW PPS ustala w ten sposób podstawowe wytyczne dla dalszego zacieśnienia i pogłębienia współpracy PPR i PPS i stanowi ważny krok na drodze do osiągnięcia pełnej jednolitości organizacyjnej partii robotniczych w Polsce.

Anglią rządzą Anglicy a Anglikami...

(Dokończenie ze str. 1)

mimo wszystko, potrafi zachować neutralną i zbalansowaną niezależność. Dziś nie ma już wątpliwości. Rząd kierowany przez premiera Attlee wielokrotnie odkrył swe karty — szczególnie w ciągu ostatnich miesięcy. Nagonka na lewicę, zapowiedź dalszego ścisłego związku z USA, bierne naśladowanie amerykańskiego kursu politycznego, blok zachodni, problem Tróci — to są sprawy, których wymowa nie pozostawia złudzeń. Są to rzeczy aż nadto jasne — a słowa wypowiedziane przez ministrów nie są w stanie stworzyć złudzeń mgły nad smutną rzeczywistością.

Naród angielski chciał pójść dobrą drogą. Zerwał z konserwatyzmem, zawierzył Partii Pracy. Lecz okazało się, że Partia Pracy — to tylko nazwa. Dwa puste słowa, nie zawierające treści. Taka Partia Pracy, w języku wierzliwego Anglika — w rzeczywistości nie istnieje.

Przy poparciu Stanów Zjednoczonych

Holandia nie chce zrezygnować z eksploatacji Indonezji

Moskwa, 1 kwietnia (PAP). Agencja TASS ogłasza obszerną korespondencję z Delhi, obrazującą dzisiejszą sytuację w Indonezji.

W ciągu ostatnich 3 miesięcy — czytamy m. in. w tej korespondencji — holenderskie kółła rządowe zdołały znacznie wzmocnić swe pozycje w Indonezji. Pod kontrolą holenderskiej armii kolonialnej znajdują się prawie 2/3 Jawy, 1/5 Sumatry i cała Madura, tj. te obszary, które w myśl umowy zawartej w Lingadjadi, zostały uznane za terytoria należące de facto do republiki.

Armia holenderska zagarnęła najbogatsze plantacje kaczuki, trzcin, cukrowej i kawy oraz pola ryżowe. Holendrzy kontrolują również najbogatsze źródła surowców na Celebesie, Borneo i innych wyspach. W swej rabunkowej polityce w Indonezji, imperialiści holenderscy wykorzystują przeróżnych sultanów, regentów, książąt i tym podobnych potomków miejscowych rodzin feudalnych, wyznaczając ich na stanowiska kierownicze. W ten sposób władze holenderskie usiłują wprowadzić w błąd światową opinię publiczną, wytwarzając wrażenie, jakoby w Indonezji istniały znaczne warstwy ludności pragnące współpracy z Holandią.

Armia holenderska jest dobrze wyposażona w broń angielską, kanadyjską i amerykańską. Podczas gdy republika indonezyjska nie otrzymuje prawie żadnej pomocy — Holendrzy cieszą się pełnym poparciem kół imperialistycznych szeregów krajów, a przede wszystkim Stanów Zjednoczonych. Przedstawiciele zagraniczni w Batawii odnoszą się z rezerwą do republiki indonezyjskiej.

W dalszym ciągu korespondencja

zwraca szczególną uwagę na działalność przedstawicieli USA w Batawii. Do Batawii i innych miejscowości napłynęli businessmeni amerykańscy. Największy hotel kolonialny Batawii — „Hotel des Indes” — przepełniony jest różnymi amerykańskimi rzeczoznawcami, oficerami i kupcami. Do Indonezji przybyło też kilka amerykańskich grup samolotowych, które dokonują z powietrza zdjęć geodezyjnych i geologicznych. Zdjęcia te mają nie tylko cele militarne, lecz

zmierzają też do starannego zbadania indonezyjskich zasobów surowcowych.

Amerykanie chcą m. in. ustalić, gdzie znajdują się nowe rejonu naftowe na nowej Gwinei i Borneo. Na wyspach Biak, Celebes, Jawa i Borneo Amerykanie zbudowali nowe lotniska. Za pomocą wszelkich środków, nie wyłączając pogroźek, Amerykanie uprawiają zacieklą propagandę, celem wzmocnienia swych wpływów.

Dalej korespondencja podkreśla, że żywą działalność propagandową rozwijają również Anglicy. Ponadto podobną akcję prowadzi przedstawiciel rządu Kuomintangu i inni przedstawiciele zagraniczni. W ten sposób reprezentanci wielu krajów działają bezpośrednio lub pośrednio na szkodę interesów ludu indonezyjskiego, a na rzecz przywrócenia reżimu kolonialnego w Indonezji.

Ustępstwa radzieckie na rzecz Austrii

Redukcja odszkodowań do 150 milionów dolarów

Londyn, 1 kwietnia (PAP). Po kilkudniowej przerwie świątecznej zastępcy ministrów spraw zagranicznych wznawiają dyskusję nad traktatem pokojowym z Austrią.

Na posiedzeniu śródomowym delegacja radziecka, pragnąc jak najszybszego załatwienia kwestii austriackiej, poczyniła nowe ustępstwa w sprawie odszkodowań w gotówce, należnych Związkowi Radzieckiemu od

Austrii z tytułu scedowanej na rzecz Austrii własności poniemieckiej. Delegat radziecki oświadczył: „Wnioście, że Związek Radziecki gotów jest obecnie zredukować o dalszych 25 milionów dolarów należną mu sumę i przyjąć sumę 150 milionów dolarów, płatną w ciągu 6 lat. W myśl pierwotnej propozycji Austria miała zapłacić 200 milionów dolarów.

Delegacje państw zachodnich wyraziły swe uznanie dla pojednawczego gestu radzieckiego, lecz ze swej strony nie uczyniły żadnego kroku, który by zdążył do kompromisu, przeciwnie, w dalszym ciągu domagają się uprzedniego osiągnięcia porozumienia co do całkowitego problemu własności poniemieckiej.

Nowa propozycja radziecka zaskoczyła delegatów państw zachodnich. Rzecznik Foreign Office przyznał, że jest to „pewne ustępstwo” ze strony Związku Radzieckiego, lecz oświadczył, że propozycja radziecka operuje w dalszym ciągu sumami ogólnymi, nie odnosi się bowiem do poszczególnych obiektów własności poniemieckiej. Rząd brytyjski uważa, że gdyby ustępstwa te odnosiły się do poszczególnych obiektów, mogłyby być łatwiej przyjęte.

Właściwe cele konferencji w Bogocie

Nowy Jork, 1 kwietnia (SAP). Neutralni obserwatorzy donoszą, że już w pierwszych przemówieniach na konferencji panamerykańskiej u-

żyto „straszaka komunistycznego”, w celu skłonienia konferencji do rozważania programu wojkowego.

Na uwagę zasługują doniesienia prasowe, wskazujące, iż delegat brazylijski Foktoura jasno postawił sprawę, że politycy Ameryki Łacińskiej spodziewają się ekonomicznej pomocy USA w zamian za aprobowanie ekspansyjnej polityki Stanów Zjednoczonych. Po pierwszych przemówieniach na stałego przewodniczącego konferencji wybrano kolumbijskiego ministra spraw zagranicznych Gomeza.

Ze stolicy Kolumbii donoszą, że w celu ochrony głównych ulic miasta użyto setek policjantów, gdyż władze obawiają się masowych demonstracji ludu pracującego z powodu zwolnienia konferencji, której właściwym celem jest ograniczenie wolności i niepodległości krajów Ameryki Łacińskiej.

Strzały i bomby

Przedwyborcze prowokacje we Włoszech

Rzym, 1 kwietnia (PAP). Z chwilą zbliżania się dnia wyborów do parlamentu włoskiego, zarysowuje się coraz wyraźniej przymierze chrześcijańskich demokratów z fa-

szystami. Jednym z przykładów tego jest prowokacja, jaką zanotowano w miejscowości Somalia w prowincji mediolańskiej.

Właściciel majątku ziemskiego Poinelli spróbowował dyskusję polityczną z grupą robotników-komunistów, podczas której niespodziewanie wyciągnął rewolwer, strzelając do zgromadzonych. Dwie z obecnych osób zostały zabite, trzeciego robotnika zaś przewieziono w stanie ciężkim do szpitala. Zabójcę, który w czasie okupacji służył w SS, aresztowano.

Do innych prowokacji doszło w Turynie, gdzie w parku w San Fedelino znaleziono 8 bomb o dużym potencjale wybuchowym. W parku zebrało się w drugi dzień świąt Wielkanocy wielu robotników wraz z rodzinami. Zbrodniczy czyn, który mógł spowodować wielką katastrofę, udermiono dzięki przypadkowi, albowiem jeden z robotników spostrzegł leżącą bombę. Dalsze poszukiwania doprowadziły do znalezienia innych bomb.

Aktywność Trumana

W Białym Domu toczą się narady

Waszyngton, 1 kwietnia (SAP). Według wiadomości z Waszyngtonu w Białym Domu toczą się bez przerwy narady nad możliwością wprowadzenia nowych zarządzeń wojskowych. W naradach udział biorą doradcy prez. Trumana.

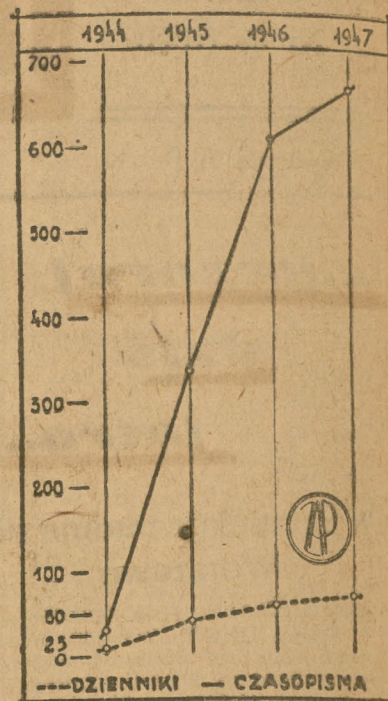
W środy prezydent przyjął senatora Barucha, zwolennika europejskiego przymierza wojskowego i wprowadzenia powszechnego obowiązku służby wojskowej, z którym według przypuszczeń omawiał problemy wzmocnienia stanu liczebnego armii amerykańskiej i kwestię formy, jaką

mogłaby przybrać gwarancja wojskowa, udzielona unii państw europejskich.

Potem prez. Truman odbył rozmowę z Edwinem Nourse, przewodniczącym doradczej komisji ekonomicznej Białego Domu, z którym naradzał się na temat wpływu przewidywanych zarządzeń wojskowych w USA na ogólną gospodarkę amerykańską.

Prezydent przyjął również ministra wojny Royalla i dyrektora budżetu James Webba.

Problez upowszechnienia kultury

Zaznaczający się u nas stały wzrost wydawnictw prasowych świadczy nie tylko o normalizacji życia powojennego naszego kraju, ale również o jego żywym rozwoju kulturalnym, czyli realizacji hasła upowszechnienia kultury. Wzrost wydawnictw dziennikowych z kilku pozycji w okresie bezpośrednim po zakończeniu wojny do 55 pozycji (z końcem ub. r.) jest równie wymowny, jak wzrost ilości wydawanych czasopism periodycznych — z 25 do blisko 700.

Pierwsze powołania do „Służby Polsce“

Warszawa, 1 kwietnia (PAP). Opracowany już został przez Komendę Główną „Służby Polsce“ plan wcielania młodzieży do brygad na pierwszy turnus, który trwać będzie od 1 maja do 6 lipca br.

Aby umożliwić młodzieży poznanie kraju, brygady młodzieżowe pracować będą nie na terenie swoich województw. Młodzież z woj. olsztyńskiego, kieleckiego, warszawskiego, poznańskiego i szczecińskiego pracować będzie przeważnie na Górnym Śląsku. Młodzież ze Śląska weźmie udział w pracy na terenie naszych portów. Młodzież z woj. lubelskiego i białostockiego jak i z woj. południowych zatrudniona będzie w Warszawie oraz w Szczecinie, Gdańsku i Gdyni.

Kontrola ruchu z Berlina do stref zachodnich

Berlin, 1 kwietnia (PAP). Administracja radziecka wystosowała do zarządów trzech pozostałych mocarstw okupacyjnych noty, zawiadamiające o zamiarze administracji radzieckiej wprowadzenia kontroli ruchu kolejowego i drogowego między Berlinem a strefą brytyjską, amerykańską i francuską w Niemczech.

Francuzi pomagali zbiegłom z Czechosłowacji

Praga, 1 kwietnia (SAP). Czechosłowackie ministerstwo spraw zagranicznych wydało komunikat, w którym oświadcza, że dwóch b. przywódców czeskich katolików — ks. Szramek i ks. Hala, usiłowało zbiec za granicę przy pomocy władz francuskich. Ucieczka była przygotowana przez członków ambasady francuskiej w Pradze. Komunikat dodaje, że rząd Czechosłowacji zażądał od rządu francuskiego odwołania skompromitowanych dyplomatów.

Francja zwolni wszystkich niemieckich jeńców

Berlin, 1 kwietnia (PAP). Francuski rząd wojskowy w Niemczech zakomunikował oficjalnie, że Francja zamierza zwolnić do listopada wszystkich niemieckich jeńców wojennych. Ilość ich wynosiła w początku bieżącego roku 301.000.

Na falach radiowych

* Na zaproszenie armii belgijskiej przybył do Brukseli szef sztabu W. Brytanii marsz. Montgomery; pobyt marsz. Montgomery w Belgii potrwa trzy dni.

* Rada Bezpieczeństwa wznowiła w środę wieczór debatę nad wnioskiem Chile w sprawie Czechosłowacji; dłuższe przemówienie wygłosił przedstawiciel Chile.

* Senat USA uchwalił ustawę, przyznającą Chinom Czang-Kai-Sze-ka pomoc w wysokości 463 milionów dolarów.

* Brat prezydenta Czechosłowacji Jan Benes, przebywający od dłuższego czasu w Stanach Zjednoczonych, postanowił w najbliższym czasie powrócić do Czechosłowacji.

Włączenie Hiszpanii do planu Marshalla

Nawet Amerykanie zaskoczeni decyzją Izby Reprezentantów

Waszyngton, 1 kwietnia (API). Uchwała Izby Reprezentantów w sprawie włączenia Hiszpanii do grona państw, uczestniczących w planie Marshalla, wywołała falę oburzenia na całym świecie.

W Waszyngtonie decyzja ta jest ostro krytykowana zarówno przez demokratów jak republikanów. Zwraca się uwagę, że włączenie Hiszpanii do planu „odbudowy Europy” zostało zadecydowane zbyt pochopnie i że w obecnej sytuacji międzynarodowej może spowodować „nieprzewidziane konsekwencje”.

Koła oficjalne usiłują zamaskować swą decyzję, twierdząc, iż włączenie Hiszpanii w ramy planu Marshalla pozostawia się do decyzji państw europejskim. Koła te dodają również, że udział Hiszpanii w planie Marshalla nie był jakoby przedmiotem poprzednich badań, w przeciwieństwie do zagadnienia pomocy dla innych państw europejskich, które zajęło ekspertom amerykańskim szereg miesięcy.

Francuska opinia publiczna nie ukrywa wrażenia, jakie wywarła w Paryżu wiadomość o uchwale Izby Reprezentantów. Podczas gdy nie-

liczne dzienniki prawicowe komentują z zadowoleniem nową decyzję amerykańską, jak zresztą wszystkie kroki, podejmowane przez departament stanu — gazety umiarkowane i lewicowe całkowicie ją potępiają.

W Londynie zachowuje się, jak dotąd, wiele mówiące milczenie. Prasa brytyjska podkreśla, że decyzja w sprawie Hiszpanii jest „prywatną sprawą” Stanów Zjedn., niemniej jednak zaleca się rządowi

brytyjskiemu ostrożność i „niezależność”.

Richard Crossman, wybitny przedstawiciel Partii Pracy, oświadczył, że jeśli pomoc amerykańska dla Europy objąć ma Hiszpanię, ewentualnie Portugalie, — zaszkodzi to całoci odbudowy Europy. Crossman dodał, że polityka amerykańska, która polega na popieraniu każdego antykomunistycznego państwa, nie powinna wpływać na samodzielną prowadzoną politykę brytyjską. „Stanowisko brytyjskie — powiedział Crossman — winno być ściśle neutralne”.

Taylor jedzie do Madrytu

Specjalne instrukcje Trumana dla Hiszpanii i Włoch

Nowy Jork, 1 kwietnia (WR). — Dzienniki amerykańskie donoszą, że przedstawiciel prez. Trumana przy Watykanie, Taylor, odleciał do Rzymu samolotem po otrzymaniu specjalnych instrukcji od prezydenta, —

Taylor odmówił wobec przedstawicieli prasy podania bliższych szczegółów swej misji, dał jednak do zrozumienia, że pozostaje ona w związku ze zbliżającymi się wyborami we Włoszech.

W drodze do Rzymu Taylor złoży wizytę w Madrycie, gdzie ma przeprowadzić rokowania z gen. Franco i jego ministrem spraw zagranicznych Artajo. W kołach dyplomatycznych Waszyngtonu mówi się, że rozmowy między gen. Franco i Taylorem mają posiadać decydujące znaczenie.

W kołach waszyngtońskich przypuszcza się, że działalność przedstawicieli Stanów Zjednoczonych w Rzymie i przy Watykanie oraz akcja włoskiej partii chrześcijańsko-demokratycznej zostaną podczas kampanii wyborczej skoordynowane. Rząd Stanów Zjednoczonych zamierza podobno poprzeć rząd włoski w jego walce z siłami frontu ludowego, nie tylko środkami dyplomatycznymi, ale również przy pomocy demonstracji śródziemnomorskiej floty amerykańskiej i amerykańskich sił zbrojnych na tym obszarze.

Deklaracja MSZ

Czechosłowacja nie weźmie udziału w dyskusji nad wnioskiem Chile

Praga, 1 kwietnia (A). Czechosłowackie ministerstwo spraw zagranicznych opublikowało deklarację stwierdzającą, że stały przedstawiciel Czechosłowacji w ONZ nie weźmie udziału w dyskusji nad wnioskiem Chile w sprawie ostatnich zmian, jakie zaszły w Czechosłowacji.

Rząd czechosłowacki — głosi deklaracja — jest rządem suwerennym, mianowanym przez prezydenta na podstawie konstytucji i uzyskał votum zaufania bezwzględna większością głosów w parlamencie. Zmiany, jakie zaszły w składzie rządu są w pełni aprobowane przez naród czechosłowacki, który będzie mógł ponadto wyrazić swą wolę w zbliżających się wyborach parlamentarnych.

Rząd czechosłowacki nie mógłby przyjąć zaproszenia Rady Bezpieczeń-

stwa do wzięcia udziału w dyskusji także z tego powodu, że Rada Bezpieczeństwa uznaje za stosowne wysłuchać niepowołanych i nieprawdliwych oświadczeń dr Papanke. Dr Papanek popełnił zdradę swego kraju i obecnie musi być uważany za agenta na obcej służbie.

Parlament

z nieprawdziwego zdarzenia

Nankin, 1 kwietnia (A). W poniedziałek odbyło się w Nankinie pierwsze posiedzenie chińskiego zgromadzenia narodowego, pochodzącego z wyborów na terytorium podległym władzy Kuomintangu. Przeszło 100 posłów z ramienia Kuomintangu pozostało w tym czasie w areszcie, innych 100 delegatów partii rządowej zbojkotowało posiedzenie na znak solidarności z poprzednimi, zaś 10 posłów demonstracyjnie opuściło salę obrad. Aresztowani członkowie Kuomintangu rozpoczęli strajk głodowy.

Rząd nankiński ewakuuje porty

Paryż, 1 kwietnia (PAP). Rząd nankiński zapowiedział, że zamierza ewakuować porty Hai-Wei, Lung-Kou i Peng-Lai we wschodniej części prowincji Szantung. Decyzja ta nastąpiła na skutek niemożności obrony tych portów, atakowanych koncentrycznie przez wojska chińskiej armii ludowej.

Zołnierze i oficerowie amerykańscy biorą czynny udział w walkach w Grecji

Belgrad, 1 kwietnia (SAP). Radiostacja Wolnej Grecji za agencją Elephteri Ellada cytuje depesze z Epiru, potwierdzające, że żołnierze amerykańscy biorą czynny i bezpośredni udział w wojnie domowej w Grecji po stronie rządu ateńskiego.

Ostatni rozkaz dzienny gen. Asimakis Vasilis, dowódcy 76 brygady 8 dywizji rządowej otwarcie mówi o udziale amerykańskich oficerów w walkach na terenie Grecji.

Radiostacja Wolnej Grecji nadała apel do wszystkich oficerów i żołnierzy armii rządu ateńskiego, aby odmówili walki i dalszego przelewania krwi za obce interesy i aby

przylączyli się do ludu w jego walce o wolność i niezależność Grecji. Radio Wolnej Grecji nadało również komunikat stwierdzający, że oddziały greckiej armii demokratycznej dokonały pomyślnych operacji bojowych na terenach Rumelii, Macedonii i Tracji.

Czechosłowacja zaprasza 10.000 dzieci greckich

Praga, 1 kwietnia (WR). Towarzystwo Przyjaźni Czechosłowacko-Greckiej w Pradze wyraziło gotowość zaproszenia do Czechosłowacji 10.000 greckich dzieci na wypoczynek.

Podpisanie polsko-francuskiego układu handlowego

Foto SAP

Toczące się między Polską a Francją rokowania gospodarczo-finansowe zakończone zostały — jak już donosiliśmy obszernie — zawarciem polsko-francuskiego układu handlowego. Na zdjęciu moment podpisywania układu przez polskiego ministra pełnomocnego Adama Rosego (z lewej) i gen. dyrektora franc. ministerstwa spraw zagranicznych Alphanda'a.

Czechosłowacja wydzierżawia tereny w porcie szczecińskim

W wyniku narady podkomisji portowej polsko-czechosłowackiej współpracy gospodarczej obradującej w Szczecinie, ustalono teren w granicach szczecińskiego portu wolnego, który będzie wydzierżawiony Czechosłowacji i jej staraniem za-inwestowany. Jest to tzw. półwysep „Ewa”, bez znajdującego się na nim silosu zbożowego.

W czasie konferencji omówiono także koncepcję stworzenia basenu

dla użytku Czechosłowacji. Basen taki powstanie po uzbrojeniu i zabudowaniu wschodniego nadbrzeża półwyspu „Ewa” nad kanałem Dębickim oraz po urządzeniu przez Czechosłowację nabrzeża na przeciwległej stronie półwyspu.

Przyjazd ekspertów czechosłowackich, którzy opracują szkicowy projekt inwestycji, nastąpi do dnia 15 maja br.

Przemysł naftowy przekroczył plan

W lutym b. r. przemysł paliw płynnych wydobyl: 10.580 ton ropy, przekraczając miesięczny plan wydobycia o 6%, 727 ton gazoliny surowej (104% miesięcznego planu) i 15.265 metrów sześciennych gazu ziemnego (87% planu). W tym samym czasie rafinerie wyprodukowały łącznie: 5.777 ton benzyny (109% planu), 2.853 tony nafty (118% planu), 1.212 ton oleju gazowego (62% planu), 2.599 ton olejów smarowych (110% planu), 207 ton para-

finy (90% planu) i 1.511 ton asfaltu (167% planu).

Na podstawie powyższych danych można wysnuć wniosek, że mimo pewnych niedociągnięć (niewykonanie planu wydobycia gazu ziemnego oraz miesięcznego planu produkcji oleju gazowego i parafiny), przemysł naftowy zdołał w najważniejszych dziedzinach swojej produkcji osiągnąć wyniki wyższe od oczekiwanych.

Uchwała Rady Ministrów w sprawie „Roku Chopinowskiego”

Celem upamiętnienia przypadającej w 1949 roku setnej rocznicy śmierci największego kompozytora polskiego Fryderyka Chopina, Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie zorganizowania w 1949 r. „Roku Chopinowskiego”, obejmującego cykl imprez artystycznych oraz uroczystości. Uchwała powołuje Komitet honorowy i Komitet wykonawczy „Roku Chopinowskiego”. Na przewodniczącego Komitetu wykonawczego został powołany minister Kultury i Sztuki.

Górnicy czechosłowaccy w Katowicach

Na zaproszenie Centralnego Związku Zawodowego Górników w Polsce przybyła ostatnio do Katowic 10-osobowa delegacja górników czechosłowackich. Program pobytu górników czechosłowackich w Polsce przewidziany jest na 7 dni i obejmuje obok zwiedzania zakładów pracy, wizyty w szeregu ośrodków życia kulturalnego i oświatowego, punktów opieki socjalnej itp.

Przed procesem Forstera

Proces Forstera rozpocznie się w dniu 5 kwietnia w Gdańsku. Sala teatru miejskiego, gdzie odbędzie się rozprawa, jest już wypożyczona. Okr. Komisja Związków Zawodowych w Gdańsku dokonała rozdziału zaproszeń na proces, tak że przedstawiciele każdego związku branżowego będą mogli przysłuchiwać się rozprawie. Zainteresowanie procesem jest olbrzymie.

Półtora miliona par obuwia na II kwartał

Dzięki stałemu zwiększaniu produkcji krajowej i importowi obuwia czeskiego oraz dostawom z demobilu, w ciągu II kwartału br. rynek krajowy otrzyma ponad półtora miliona par obuwia różnego rodzaju. Z tej ilości 666.000 par przypada na lekkie obuwie skórzane. Oprócz tego na rynek rzucone będą duże ilości drewniaków i obuwia letniego.

Polskie Tow. Przyjaciół Narodów Zjednoczonych

Pod przewodnictwem ministra Karczorowskiego odbyło się zebranie organizacyjne Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Narodów Zjednoczonych, mającego na celu propagowanie idei zawartych w Kartie Narodów Zjednoczonych, a w szczególności idei solidarności międzynarodowej. Do zarządu Towarzystwa weszli: min. Karczorowski jako prezes, min. Sztachelski oraz poseł Juszkiewicz jako wiceprezes.

Zycie Warszawy

Warszawa walczy z gruźlicą

Miejski Resort Zdrowia w Warszawie wraz z Ubezpieczalnią Społeczną przystąpił do szeroko zakrojonej akcji walki z gruźlicą. Wszyscy podopieczni lub chorzy na gruźlicę kierowani są do rejonowych poradni przeciwgruźliczych przez domowych lekarzy Ubezpieczalni Społecznej. Z prawa tego korzystają mogą zarówno ubezpieczeni, jak i nie ubezpieczeni.

W marcu br. Miejski Wydział Medycyny Społecznej w Warszawie wysłał na bezpłatne leczenie 356 chorych na gruźlicę do własnych sanatoriów, znajdujących się w podwarszawskich miejscowościach kuracyjnych. Młodzież akademicka, leczona na gruźlicę, zostaje kierowana do sanatorium nauczycielskiego w Zakopanem. Koszt leczenia pokrywają Ministerstwo Zdrowia i Zarząd Miejski m. st. Warszawy.

NOWE WŁADZE ODDZIAŁU WARSZAWSKIEGO ZW. ZAW. DZIENNIKARZY R. P. Załad Oddziału Warszawskiego Związku Zawodowego Dziennikarzy ukonstytuował się w sposób następujący: prezes red. Czesław Skoniecki, wiceprezesi: red. Jerzy Winnicki i red. Zdzisław Sachnowski, sekretarz red. Stanisław Knauff, skarbnik red. Modest Dobrzyński. Członkowie prezydium: red. red.: Teodor Haber, Aleksander Szpakowicz, rzecznik dyscyplinarny Jan Balicki, zastępca Jerzy Rawicz, zastępca sekretarza Jerzy Jabrzeński, zastępca skarbnika Andrzej Kobylecki.

Gromyko w Radzie Bezpieczeństwa

USA zawsze ignorują ONZ gdy chodzi o własne interesy

Lake Success, 1 kwietnia (PAP). Delegat Stanów Zjedn. Warren Austin — jak już pokrótce donosił — przedstawił na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa rezolucję amerykańską, domagającą się zwołania specjalnej sesji Zgromadzenia Generalnego, celem ponownego rozpatrzenia problemu palestyńskiego.

Austin zaznaczył, że rząd jego uważa system powiernictwa za najbardziej korzystne rozwiązanie sprawy palestyńskiej. Jednocześnie delegat amerykański uważa, iż w obliczu nowej sytuacji Żydzi i Arabowie winni być gotowi do zawieszenia broni.

Po delegacji amerykańskiej głos zabrał przedstawiciel ZSRR, Andrzej Gromyko, który oświadczył: „Rząd radziecki uważa, że decyzja powzięta przez Zgromadzenie Generalne w sprawie podziału

tu Palestyny na dwa niezależne państwa, żydowskie i arabskie, jest rozwiązaniem sprawiedliwym. Odpowiada ono podstawowym interesom narodowym, zarówno Żydów jak Arabów.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że porzucenie planu podziału będzie poważnym ciosem wymierzonym ONZ, a odpowiedzialność za to spada całkowicie na Stany Zjedn. Koła rządzące USA zawsze ignorują Organizację Narodów Zjedn., gdy interesy tej organizacji nie zbiegają się z ich egoistycznymi interesami.

Komuniści hiszpańscy proponują współpracę wszystkim przeciwnikom gen. Franco

Paryż, 1 kwietnia (A). Radiostacja wolnej Hiszpanii nadała manifest hiszpańskiej partii komunistycznej, wzywający wszystkich szczerych republikanów i antyfrankistów monarchistycznych do braterskiej współpracy.

Komuniści hiszpańscy — czytamy w manifestie — pragną osiągnąć porozumienie ze wszystkimi szczerymi wrogami reżimu gen. Franco, którzy gotowi są uszanować wolę ludu hiszpańskiego, jaka zostanie wyrażona przez Hiszpanię w wolnych, demokratycznych wyborach po usunięciu Franco.

Hiszpańska partia komunistyczna potępia pewnych przedstawicieli hiszpańskich partii prawicowych, któ-

Tymczasowa umowa polsko-szwedzka

Warszawa, 1 kwietnia (A). We wtorek podpisany został protokół o wymianie towarowej polsko-szwedzkiej na kwiecień br. Jak wiadomo układ handlowy zawarty między Polską a Szwecją w roku ubiegłym ustalił listę towarów importowo-eksportowych na przeciąg 12 miesięcy. Okres ten kończy się z dniem 1 kwietnia. Protokół został podpisany w ramach toczących się rokowań polsko-szwedzkich, których celem jest ustalenie listy towarów na nowy okres roczny.

Kronika krakowska

Od tego zależą inwestycje samorządowe

Województwo krakowskie staje do współzawodnictwa w akcji wymiarowej podatku gruntowego

Samorząd z wiosną rozpoczyna prace inwestycyjne, przewidziane w swych budżetach, jak budowa dróg, odnawianie budynków szkolnych, i wiele innych, niemniej pilnych prac. Główne środki na to płyną z podatku gruntowego, to też szybki wymiar i należyte spłacanie tego podatku rozstrzygnie o stopniu zaspokojenia potrzeb powiatów i gmin. Ten związek między inwestycjami samorządowymi a podatkiem gruntowym, podkreślano szczególnie na odbytej w środę w Urzędzie Wojewódzkim Krakowskim konferencji w sprawie wymiaru podatku gruntowego. W konferencji wzięli udział przedstawiciele zainteresowanych wydziałów Urzędu Wojewódzkiego, władz skarbowych, partii politycznych, Zw. Samop. Chłopskiej i organizacji młodzieżowych.

Wicewojewoda Przybysz otwierając konferencję, wskazał, że do dnia 25 kwietnia przygotować należy wymiar podatku gruntowego. W roku ub. przy tej akcji wielką pomoc okazały partie polityczne, natomiast zawiodła Samopomoc Chłopska. Wobec tego, że odpowiednie drukarki wymiarowe zostaną doręczone gminom dopiero 7 kwietnia, a do 25 kwietnia należy dokonać całej pracy, wicewojewoda prosi wszystkie organizacje o okazanie jak najdalej idącej pomocy przy wypełnianiu druków.

Sprawy techniczne związane z wymiarem podatku zreferował wojewódzki pełnomocnik rządowy do spraw podatku gruntowego Witold Dąbrowski. Do wykonania są następujące prace: 1) zamknięcie ksiąg bieżących, 2) zakończenie akcji egzekucyjnej za lat ubiegłe, 3) pobór zaliczek na okres bieżący, 4) zaopatrzenie gmin w odpowiednie druki, 5) zasadniczy wymiar podatku gruntowego na rok 1948, połączony z wypełnieniem ksiąg i rozesłaniem nakazów płatniczych, przy czym rozesłanie nakazów musi być ukończone do 25 kwietnia. Ponieważ termin wpłaty zaliczek na podatek gruntowy za rok 1948 w wysokości połowy pełnego wymiaru za rok 1947 upłynął z dniem 1 marca br., należy przystąpić także do akcji egzekucyjnej.

Celem przygotowania personelu, projektuje się odbycie w dniach 4, 5 i 6 kwietnia kursów podatkowych w miastach powiatowych.

Referent gminny dla dokonania wymiaru na rok 1948 musi mieć pomoc 2 lub 3 osób, a praca przy tym musi trwać od rana do nocy; dlatego też projektuje się, aby personel wymiarowy gminny dokonywał wymiaru w mieście powiatowym, gdzie będzie mógł korzystać z porad i pomocy osób nadzorujących i instruujących, oraz gdzie istnieje większa możliwość uzyskania w razie potrzeby pracowników dodatkowych.

Pełnomocnik podał także, że województwo krakowskie zgłosiło się do współzawodnictwa zespołowego i indywidualnego w akcji wymiarowej na szczeblu wojewódzkim oraz zaapelował o zgłoszenie personelu na szczeblu powiatowym i gminnym do tego współzawodnictwa.

W dyskusji rozważano przede wszystkim pytanie, czy tak krótki okres czasu dla wymiaru podatku gruntowego nie wpłynie hamująco na wszelkie inne prace samorządowe i czy nie spowoduje zbyt wysokiego obciążenia samorządu kosztami wymiaru.

Przedstawiciele władz skarbowych omawiali szczegóły techniczne wymiaru podatku.

Przedstawiciel Wojew. Zarządu Stronnictwa Ludowego wyraził przekonanie, że samorząd ma tak wieloletnie doświadczenie, że potrafi pokonać istniejące trudności. Wskazał na akcję sabotażową, jaka istniała w niektórych miejscowościach przy wymiarze podatku i podniósł sprawę niewłaściwych wymiarów. Zapowiedział też pomoc w propagandzie i w akcji wymiarowej.

Przedstawiciele Wojew. Związku Samop. Chłopskiej zadeklarowali w roku bieżącym współpracę w akcji. Równocześnie zwrócili uwagę na znaczący spadek cen żyta i jęczmienia przy trudnościach w zbyciu i zapytali, czy istnieje możliwość przyjmowania na poczet podatku gruntowego większej ilości zboża, niż ustalony wymiar w naturze.

Wicewojewoda Przybysz wyjaśnił, że akcję skupu zboża z ramienia Funduszu Aprowizacyjnego prowadzą spółdzielnie, które na ten cel mogą uzyskać odpowiednie kredyty w Państwowym Banku Rolnym.

Po dalszej dyskusji wicewoj. Przybysz zamknął konferencję, wyrażając przekonanie, że mimo licznych trudności województwo krakowskie

wywiąże się w terminie ze swych obowiązków w dziedzinie podatku gruntowego. (s)

Spłacać zaległości podatku gruntowego!

Wojewódzki pełnomocnik rządowy dla spraw podatku gruntowego w Krakowie wydał odezwę do rolników, w której zwraca uwagę na konieczność natychmiastowego wyrównania zaległości w tym podatku za lata ubiegłe, jak i zaliczek na rok bieżący, której termin wpłaty upłynął 1 marca.

Przygotowania do Tygodnia Ziemi Zachodnich

W lokalu krakowskiego okręgu PZZ odbyło się w środę zebranie wojewódzkiego komitetu obywatelskiego, poświęcone omówieniu programu obchodu Tygodnia Ziemi Zachodnich, rozpoczynającego się 11 kwietnia br.

Zebrań zajął przewodniczący ks. p. mgr Weryński, zaznaczając, że tegoroczny Tydzień Ziemi Zachodnich będziemy obchodzili pod hasłem: „Ziemia Zachodnie to siła i dobrobyt Polski — umocnienie polkoju świata”. Hasło to nabiera dziś szczególnej aktualności wskutek wojennej propagandy Anglosasów, wspierającej odwetowe dążenia Niemiec.

Z kolei zebrani wysłuchali sprawozdania z inauguracyjnego posiedzenia komitetu organizacyjnego odbyte-

go w tej sprawie pod przewodnictwem prezydenta m. Krakowa dr. Dobrowolskiego 25 marca, w czasie którego ustalono w głównych zarysach program obchodu w Krakowie i przekazano go do wykonania poszczególnym sekcjom. Program przewiduje m. in. urządzenie wieczoru literackiego, odczytów uniwersyteckich o Ziemiach Zachodnich i zaopiniowaniu niemieckim, pogadanek w zakładach pracy i w szkołach, wystaw książek o Ziemiach Zachodnich w Niemczech, raidu automobilowego Kraków—Wrocław—Jelenia Góra, zbiórki ulicznych oraz na zakończenie obchodu w dniu 18 kwietnia zorganizowanie wielkiej manifestacji na pl. Matejki z udziałem całej ludności Krakowa.

Rolnicy, którzy do dnia 20 kwietnia br. nie uiszcza zaległego podatku zarówno w gotówce, jak w zbożu, oraz nie wpłacają pełnej zaliczki za rok bieżący, mogą być narażeni na konieczność zapłaty podatku gruntowego w ziemiopłodach za rok 1948 w podwójnej ilości od przypadającego im normalnie wymiaru, niezależnie od wdrożenia przeciwko nim egzekucji, która po tym terminie będzie zastosowana ze wszystkimi rygorami.

Zaległości należy natychmiast wpłacać do kas właściwych zarządów gminnych, a zaległości w zbożu — dostarczyć natychmiast do punktów zsypu.

Pożar gazociągu na wałach Rudawy

W środę o godz. 18 wskutek wewnętrzznego napięcia materiału nastąpiło pęknięcie ukończonego w ubiegłym roku gazociągu, doprowadzającego wzdłuż wału Rudawy gaz ziemny z Górnego Śląska. Przypuszczalnie ktoś z przechodniów musiał zaprząść ogień, wskutek czego na przestrzeni ok. 200 m kw. zajął się gaz. Przybyła na miejsce wypadku straż pożarna i pogotowie krakowskiego oddziału Centr. Zarz. Paliw Płynnych zlokalizowały pożar, zamykając zasuwę w Mydlnikach i p.d. Mostem Dębickim. Początkowo do gaszenia zastosowano wodę i ziemię. Gdy to nie dało wyników ugaszono pożar przy pomocy piany. O godz. 19 pożar był już ugaszony. Na miejscu wypadku pozostała dla bezpieczeństwa milicja.

ZMIANA STATUTU TOW. PRZECIWGROZILICZEGO. W lokalu Miejskiego Ośrodka Zdrowia odbyło się w środę zebranie zarządu krakowskiego Towarzystwa Przeciwigroźliwego, któremu przewodniczył prezes towarzystwa wiceprezydent Dziwlik. Tematem obrad była sprawa zmian statutu. Wskutek silnego rozrostu towarzystwa nie tylko na terenie miasta, ale w całym województwie, działalność jego nie może się pomieścić w ramach starego statutu.

PORADNIA SKÓRNO-WENERYCZNA PRZY I. MIEJSKIM OŚRODKU ZDROWIA, PLAC ŚW. DUCHA L. 3 przyjmuje chorych mężczyzn w poniedziałek i czwartki, kobiety we wtorki i piątki, od godz. 12.30—14.30.

UKARANI ZA POBICIE. Przed Sądem Okręgowym w Krakowie (Wydział IV Karny) stanęli: Józef Krawczyk i Jan Lipa, ze wsi Wielmoże, pow. miechowski, oskarżeni o pobicie w czasie zabawy dożynkowej zarządzającego majątkiem Hankiewicz. Sąd pod przewodnictwem sędziego S. O. Bartynowskiego skazał każdego z oskarżonych na dwa lata więzienia.

ZASĄDZENIE SS-MANÓW. Sąd Okręgowy w Krakowie Wydz. VII Karny, rozpatrywał sprawę dalszych członków załogi obozu oświęcimskiego. Wyrokiem Sądu K. Densinger i R. Fray skazani zostali na karę więzienia po 6 lat każdy. E. Dost, K. Ebeling, P. Gleim, R. Kuhn, G. Kreuzer, W. Noack, E. Smolnik, J. Spindler, E. Trentau, P. Wormann i A. Schepp otrzymali kary więzienia — po 3 lata. Rozprawie przewodniczył sędzia Maciejowski, oskarżał prok. Radwański.

KOMISJA POMOCY WALCZĄCEJ PALESTYNY przy Wojewódzkim Komitecie Żydowskim w Krakowie, zawiadamia, że w związku z kończącą się akcją jeszcze tylko przez okres kilku dni prowadzona będzie akcja zbiorcza i apeluje do tych, którzy dotąd nie opodatkowali się na ten cel, by to uczynili w ciągu najbliższych dni w godz. 9—13 w lokalu Woj. Komitetu Żydowskiego w Krakowie, ul. Długa 38, II p.

Wielkanoc u inwalidów

W pierwszy dzień świąt Wielkanocy odbyła się w gmachu Państw. Zakładu Szkolnego dla Inwalidów Wojennych przy ul. św. Stanisława uroczystość poświęcenia dla członków zakładu.

Przy bogato zastawionym stole świątecznym zgromadzili się inwalidzi oraz zaproszeni przedstawiciele władz. Do zebranych przemówił odczytując się wielkim uznaniem wychowanków zakładu kierownik mjr A. Twardowski, podkreślając, iż dzięki zrozumieniu Min. Pracy oraz Gł. Urzędu Inwalidzkiego, dzięki poparciu wszystkich władz państwowych, inwalidzi kształcą się na pełnowartościowych obywateli państwa. Następnie przemawiali do inwalidów: prezes okr. Związku Inwalidów Wojennych RP Dackowicz oraz delegat okr. Urzędu Inwalidzkiego. Imieniem inwalidów odpowiedział sierż. Kołosowski, dziękując za prawdziwie ojcowską opiekę, jakiej doznają wychowankowie od kierownictwa zakładu.

Pogrzeb prof. inż. Struszkiewicza

W środę odbył się na cmentarzu Rakowickim pogrzeb śp. inż. Jerzego Struszkiewicza, byłego prezesa krakowskiego oddziału Stow. Architektów R. P., od r. 1945 profesora wydziału politechnicznych przy Akademii Górniczej, byłego profesora Państw. Szkoły Przemysłowej w Krakowie. Nad trumną zmarłego przemawiali: prof. L. Slendziński z ramienia wydziału architektury i senatu wydziału politechnicznych przy A. G., oraz inż. Krzyżanowski — imieniem SARP-u.

NOWE WŁADZE STRONNICTWA DEMOKRATYCZNEGO W KRAKOWIE. W Stronnictwie Demokratycznym w Krakowie odbyło się posiedzenie plenarne nowego Komitetu Wojewódzkiego, na którym wybrano prezydium Komitetu Wojewódzkiego w następującym składzie: prezes — dr Alfred Bimer, prezes S. A., wiceprezesi — prof. dr Jerzy Langrod, mgr Izabela Marcówna, sekretarz — Kazimierz Eustachiewicz, skarbnik — nacza. Jerzy Kowalski. Dotychczasowy prezes Woj. Kom. prof. dr Adam Krzyżanowski został wybrany prezesem honorowym Kom. Woj. Okręgu Krakowskiego.

PRZYDZIAŁY WĘGLA KARTKOWEGO. Wydział Aprowizacji Zarządu Miejskiego zawiadamia, że karty opałowe należy rejestrować w składach bezwzględnie, a najdalej do siedmiu dni po ich otrzymaniu. Węgiel należy pobrać w miarę nadchodzących transportów, najpóźniej do 30 kwietnia br.

WYKAZ ZACHOROWAŃ na choroby zakaźne w Krakowie w okresie od 21 marca do 27 marca 1948 r.: tyfus brzuszy — 1 wypadek, płonica — 6, mumps — 2, odra — 1, kolera — 1, gruźlica — 16.

Kraków obejrzy film „Monsieur Verdoux”

Wielka ankietą z nagrodami dla mieszkańców Krakowa

Najnowszy film Chaplina pt. „Monsieur Verdoux” wywołał ożywioną dyskusję na łamach całej niemałej prasy. M. in. w „Dzienniku Literackim” pisał o tym filmie Michał Rusinek. Na ogół opinie o tym filmie są podzielone. Jedni krytycy uważają, że „Monsieur Verdoux” jest arcydziełem, które powinno być udostępnione jak najszerszemu masom, inni natomiast dowodzą, że jest to film społecznie wybitnie szkodliwy. Historia mordercy wielu kobiet wydaje się jednym krytykom makabrycznym filmem sensacyjnym — in-

nym podoba się niezmiennie, jako subtelna satyra na kapitalistyczne ustroje.

Jak się sprawa przedstawia w rzeczywistości? Trudno o tym sądzić, dopóki nie obejrzymy tego ciekawego bądź co bądź filmu. Znakomity aktor filmowy, a jednocześnie reżyser i autor scenariusza filmu „Monsieur Verdoux”, Charlie Chaplin, zaprosił do Krakowa, aby wzięli udział w krytyce jego dzieła i oświadczyli niedawno na konferencji prasowej w Los Angeles:

— Żadam, aby masę obejrzała mój film! Niech one ocenią, czy jest on szkodliwy, czy też stanowi poważny oręż w walce z kapitalizmem! Postanowiłem, że np. w Polsce film ten obejrzą bezpłatnie wszyscy obywatele, którzy interesują się filmem. Niech oni — a nie skostniały krytycy — ocenią wartość mojego filmu.

W porozumieniu z „Filmem Polskim” oraz z redakcją „Przekroju” — wytwórnia Chaplina zorganizowała na terenie większych miast polskich bezpłatne przedstawienia „Pana Verdoux”.

W Krakowie takie przedstawienia odbędą się w czwartek, dnia pierwszego kwietnia, w dwóch kinach: w „Scali” i w „Sztuce”. Początek przedstawienia w „Scali” — o godzinie 11, a w „Sztuce” o 11,30 przed południem.

Seanse w tych kinach poprzedzą

prelekcje redaktora „Przekroju” — rzęgo Waldorffa, znakomitego znawcy kinematografii. Na przedstawieniu w „Scali” będzie obecny Michał Rusinek, Jarosław Iwaszkiewicz, Konstanty I. Gałczyński, Danuta Szaflarska i red. Statter. W „Sztuce” obecni będą: Julian Tuwim, Ludwik Solski, Janusz Minkiewicz, Kazimierz Brandys, Jan Kurnakowicz, Juliusz Wirski i red. Statter.

Wstęp na te przedstawienia do obydwu kin jest bezpłatny.

Widzowie otrzymają blankiety ankietowe, zawierające następujące pytania: 1. Czy film „Monsieur Verdoux” mi się podoba? 2. Czy uważam ten film za społecznie szkodliwy? 3. Uwagi ogólne Widza o tym filmie.

Za najbardziej zwizęte a jednocześnie trafne odpowiedzi, wytwórnia Charlie Chaplina przeznaczyła następujące nagrody pieniężne: pierwsza — 100.000 zł, druga — 50.000 zł, trzecia — 25.000 zł oraz 15 nagród pocieszenia po zł 5000.

Konkurs zostanie rozstrzygnięty w ciągu miesiąca kwietnia, a wyniki zostaną ogłoszone w pierwszym majowym numerze „Przekroju”. W następnym majowym „Przekroju” zostaną zamieszczone podobizny laureatów konkursu.

Wielki artysta Charlie Chaplin, dedykując „Czytelnikowi” swą fotografię, zapewni korespondenta prasy „Czytelnika”, że wszystkim laureatom tego ciekawego konkursu prześle swe zdjęcia, opatrzone odpowiednimi dedykacjami.

Charlie Chaplin oświadczył, iż podda się wyrokowi mieszkańców poszczególnych miast i jeśli większość mieszkańców opowiedziałaby się przeciw wyświetlaniu jego filmu — film „Monsieur Verdoux” w danym mieście wyświetlany nie będzie.

A więc — we czwartek wszyscy idą do „Scali” i „Sztuki”! Jesteśmy niezmiennie ciekawi, jak wypadnie ten niezwykle plebiscyt.

*

W „Dzienniku Literackim”, dotychczasowym do dzisiejszego numeru porusza właśnie Jaszcz w „Punktach kontrolnych” na przykładzie warszawskiego pokazu filmu sprawę stałego pomijania Krakowa w dyskusjach i ocenach poważnych zagadnień kulturalnych. Inicjatywa obecna jest pewnego rodzaju zadośćuczynieniem dla naszego środowiska intelektualnego. (Red.)

Komunikaty

DYŻUR LEKARZA-POŁOŻNIKA UBEZPIECZALNI SPÓŁ: dnia 1 kwietnia — dr Jadwiga Czesnowska, Rynek Główny 7, m. 9.

We wszystkich innych nagłych zachorowaniach w nocy należy wezwać lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni, nr tel. 570-70.

DYŻURY ARTEK: Rynek Główny 13, Floriana 15, Długa 4, Lubicz 7, Zwierzyńska 7, Reloryka 1, Grzegorzka 9, Krakowska 1, Plac Inwalidów 7, Rynek Podgórski 8.

DYŻUR POGOTOWIA DENTYSTYCZNEGO Spółdzielni Pracy „Dentystyka”, ul. Kuźnicka 11a, od 9—13.

ROZGRYWKI W OGÓLNOPOLSKIM TURNIEJU SZACHOWYM O MISTRZOSTWO POLSKI odbywać się będą codziennie od 4 do 25 kwietnia w sali „Społem”, ul. św. Tomusza 43. Losowanie w sobotę 3. IV, o godz. 19.30. Z całej Polski zgłoszą się dotychczas 20 uczestników. Z Krakowa wezmą udział: dr Arłamowski, Bocheński, Śliwa i Tarnowski.

ZARZĄD OKR. ODDZ. ZRZESZENIA PRAWNIKÓW DEMOKRATÓW zawiadamia swych członków oraz zaproszonych gości, że w czwartek 1 kwietnia o godz. 19 odbędzie się w sali posiedzeń Sądu Najwyższego w Krakowie, ul. Grodzka 52, II p., sala nr 72, zebranie ogólne z referatem dyskusyjnym adw. dr W. Inerglika na temat: „Komisja Specjalna do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym oraz charakter prawny jej orzeczeń”.

ZARZĄD OKR. ZW. ZAW. ARTYSTÓW PŁASTYKÓW zwraca swych członków do wzięcia udziału w Wystawie Wiosennej w Zakopanem. Termin składania zgłoszeń do 20. IV, br. Szczegóły w Sekretariacie Związku Krak.

KURATORIUM O. S. K. zawiadamia, iż kursy dla kandydatów na kierowników, wychowawców i intendentów kolonii letnich rozpoczynają się 15. IV, br. w lokalu Liceum Pedagogicznego Męskiego, ul. Podbrzezie 10. Zająć na kursach trzy razy w tygodniu po poł. Wymagane: ukończona szkoła średnia (przynajmniej mała matura), wiek od 19 do 45 lat. Podania z życiorysem kierować do dnia 10. IV, do Wojew. Komisji dla spraw kolonii letnich, Kraków, ul. Dietla 90.

ROZPOCZĘCIE PRZEDPOŁUDNIOWEGO KURSU KROJU I SZYCIA w Lidze Kobiet, ul. Karłowicza 51, w piątek 2. IV, godz. 9, (Kart jeszcze kilka wolnych miejsc).

ZE ZWIĄZKU ZAWOD. DZIENNIKARZY R. P. ODDZIAŁ KRAKÓW. Dnia 1 kwietnia br. o godz. 19, odbędzie się w lokalu Związku, Rynek Klepański 4, zebranie informacyjne członków oddziału. Na porządku dziennym sprawy przekazane przez Zarząd Główny.

WŁODARCZYK JAN, Kraków, ul. Mławowska 110, ma do odebrania w Sekretariacie „Dziennika Polskiego” (w godz. 12—18) zmalezione legitymacje.

KALENDARZYK IMPREZ

na czwartek 1 kwietnia

TEATRY. Miejski Im. J. Słowackiego — godz. 19: „Szczęście Franke”. — Miejski Stary Teatr — Duża sala, godz. 19: „Dom pod Oświęcimiem; Mała sala, godz. 19.15: „Pan inspektor przyjeżdża!” — gościnny występ Mieczysława Cwiklińskiego. — Teatr Powszechny TUR — godz. 19: „Uczeń diabła” (premiera). — Teatr Rapsodyczny (Warszawska 5) — godz. 19.15: „Eugeniusz Oniegin”. A. Puszkina. — Teatr Łalki i Aktora „Groteska” — godz. 17: „Kopciuszek”.

WYSTAWY. Wielka Wystawa Grafiki Czesosłowackiej — w Pałacu Sztuki (pl. Szczepański) codziennie w godz. 10—16. — Wystawa scenografii angielskiej — w Miejskim Muzeum Przem. Artyst. (ul. Smoleńsk 9) codziennie w godzinach 9—17.

KINA. Swit: „Zielona dolina”, Uciecha: „Pod dachami Paryża”, Wolność: „Biały Kieł”, Gdańsk: „Ludzie bez skrzydeł”, Warszawa: „U progu tajemnicy”, Apollo i Sztuka: „Nicholas Nickleby”, Wanda: „Pani Młniver”. — Początek seansów w kinie Sztuka: godz. 15.30, 17.30 i 19.30; w Wandzie i Swicie: godz. 15.30, 17.45 i 20; we wszystkich innych kinach o godz. 16, 18 i 20.

PORANKI FILMOWE RADZIECKICH CO-DZIENNIK O GÓDZ. 14 W KINIE „WOLNOŚĆ” — 1 bm.: „Młodość poety”; 2 bm.: „Goł”. Wszystkie miejsca po 35 zł.

KINO AKTUALNOŚCI (w sali kina Apollo): 1) Najnowsza polska kronika filmowa. 2) Powódź — krótkometrażowa nagrodzona na pokazie filmowym w Cannes. 3) Gimnastyka dla wszystkich. 4) Połowy dalekookresowe. 5) Lis i dzban — film rysunkowy. Początek seansów: godz. 12, 13 i 14. Wszystkie miejsca po 35 zł.

DZWIĘKOWE KINO OŚWIATOWE (Garcarska 1): 1) Jeziora Mazurskie, 2) Piasta wyepa, 3) Szczepanki, 4) Komedijka. Początek seansów o godz. 16, 17.30 i 19, w niedziele i święta poranki o godz. 11.30.

KINO OBJAZDOWE TOW. PRZYJAZNI POLSKO-RADZIECKIEJ (Batorego 14) codziennie o godz. 19.30, „Zaklęta naręczona” oraz kronika filmowa. W niedzielę i święta o godz. 14, 17 i 19.30.

AKUMULATORY

SAMOCHODOWE

MOTOCYKLOWE

radiowe — latki na gorąco — wulkanizatory — części rowerowe

BATERIE ANODOWE

I PŁASKIE „CENTRA”

LATARKI „LUMEN”

poleca

»ŚWIATŁO«

KRAKÓW, FLORIANKA L. 6

4890k-3

10-15 minut wystarczy

Wartość gimnastyki codziennej

Większość ludzi nie uprawiających czynnie sportu, na zapytania czemu tak postępują, odpowiada, że zajęcia codzienne nie pozwalają na to, a przy tym sporty są kosztowne. A przecież należy pamiętać, że celem sportu dla człowieka przeciętnego nie dążącego do osiągnięcia rekordu jest przede wszystkim utrzymanie sprawności fizycznej, którą można posiadać nawet w późniejszym wieku, przy czym z tą sprawnością wiąże się opóźnienie procesów starzenia się. Między rokiem 40 a 50 wiele ludzi nie jest w stanie przebiec kilkudziesięciu metrów bez „zadyszki”. U osób takich np. na plaży widać zanikłe mięśnie, natomiast olbrzymie masy tłuszczu.

A przecież tak być nie musi. Zapobiec temu możemy łatwo przy dobrej woli i systematycznym ćwiczeniu bez straty czasu i wkładu pieniężnego. Istnieje taki tani sport, zabierający dziennie 10 do 15 minut: gimnastyka. Nie potrzeba do niej ani sprzętu, ani ubioru specjalnego i jest dostępna dla każdego. Istotnym warunkiem powodzenia jest jej ciągłość i systematyczność w uprawianiu. Początkowo jest ona czymś nowym, lecz z biegiem czasu staje się przyzwyczajeniem, porządkową rośliną, taką jak jedzenie czy spanie.

A wyniki? Włókno, słabe i w tłuszczu schowane mięśnie po kilku tygodniach nabierają jednolitości, twardości i elastyczności, zwąły tłuszcz zanika, pojemność wdechowa klatki piersiowej wzrasta, a narząd krążenia, wzmacniając swoją czynność, powoduje lepsze ukrwienie tkanek ustroju ludzkiego. Znika częste uczucie zmęczenia zarówno fizycznego, jak i psychicznego. Bardzo często pod wpływem gimnastyki codziennej, zniedołężniały, a jeszcze młody wiekiem osobnik nabiera ochoty do sportu, zaczyna uprawiać gry sportowe, względnie nawet staje się aktywnym sportowcem, w miarę swych sił i możliwości. Wzmacniając system mięśniowy i naczyniowy, unikamy całego szeregu schorzeń, które początkowo w młodym wieku są skompensowane przez siły wyrównawcze ustroju ludzkiego, jednak z biegiem lat doprowadzają do przedwczesnego starzenia się i zniedołężnienia.

Ludziom nie uprawiającym gimnastyki czy innego sportu grozi skleroza i związane z nią nadciśnienie. Narząd krążenia u ludzi zajmujących się sportem w sposób racjonalny, o wiele dłużej funkcjonuje sprawnie. Obfite ilości tkanki tłuszczowej obciążają znacznie układ krążenia, zmuszając go do nadmiernej pracy i stałego wysiłku.

Dla przykładu podam, że u człowieka mającego 30 kg. nadwagi, serce wykonuje pracę taką samą, jak u człowieka posiadającego wagę normalną, a noszącego stąd ciężar 30 kilogramowy, co w rezultacie musi przynieść nadwężenie tej maszyny sercowej. Zwłódnienie mięśni

brzusznych powoduje obsunięcie się i opadanie żołądka i jelit i w związku z tym szereg zaburzeń trawienia oraz przepuklin. Oslabienie mięśni grzbietu powoduje palakowate zgięcie grzbietu (pseudogarb), zmniejszające wybitnie pojemność oddechową płuc i prowadzące do niedodmy płuc.

Nie oszczędzajmy na najistotniejszej wartości, jaką posiadamy w swych rękach, to jest zdrowiu. Poświęćmy 10 do 15 minut dziennie na gimnastykę, a o procentuje się ona w postaci trwałej sprawności fizycznej, niejednokrotnie przedłużając nam życie.

ADAM BOCHENEK
lekarz

WISŁA i CRACOVIA opierają się o związki zawodowe

W związku z reorganizacją sportu polskiego zapanowała prawdziwa epidemia zmian nazw klubów. Najczęściej objawia się ona dodaniem odpowiedniej „przystawki” do starej firmy. Im przystawka dłuższa, tym lepiej powinna się zapowiadać przyszłość klubu. Toteż moda na „RKS”-y już minęła, a obecnie bardzo popularne są wszelkiego rodzaju „ZZ”-y. A więc ostatnio AKS urosł na ZZBAKS, Ruch na KSZZCH Ruch.

Jak się dowiadujemy, w ślady ligowców śląskich wstępują obecnie 2 najstarsze kluby polskie: Cracovia i Wisła. Pełna nazwa białoczerwonych będzie zatem brzmiała: KSZZKSP Cracovia (Klub Sportowy Krakowskiej Sekcji Kupieckiej i Papierniczej). Czerwoni zaś, bardziej radykalni (sądząc po barwach) nie chcą wiązać się z inicjatywą prywatną i ukształtowali swoją „przystawkę” następująco: TSZZPWWK Wisła (Towarzystwo Sportowe Związków Zawodowego Pracowników Wodociągów Miejskich i Kanalizacji). Podobno na taki, a nie inny wybór instytucji decydujący wpływ także miały zawodowe zainteresowania prez-

sów obu klubów: dyr. Żura i dyr. Orzelskiego.

Na skutek zmiany w nazwie przewidzianej już na dzień 1 kwietnia zawodnicy obu klubów otrzymają automatycznie zwolnienie i będą podpisywać nowe deklaracje. Albo i nie będą. W związku z tym w sferach tzw. „poławiaczy pereł” dało się zauważyć niezwykłe ożywienie. Mówi się także, że nowy „pobór rekrutów” do la Skromny — Milczanowski, Serafin — Waśko, Szczurek, Drabiński — Mordarski, Szymański, Oprych, Górski, Cyganik ma rozpocząć się tego roku już w dniu 1 kwietnia.

Bogaty program wycieczkowy sekcji turystycznej TS „Wisła”

Sekcja Turystyczna TS Wisła w Krakowie rozpoczyna tegoroczny sezon letni w niedzielę 4 kwietnia wycieczką pieszą do Skały Kmity, połączoną z wprowadzeniem tych uczestników, którzy interesują się taternictwem, w technikę wspinaczki skalnej (również z użyciem liny). Zbiórka o godz. 8,45 rano na końcowej stacji tramw. w Bronowicach.

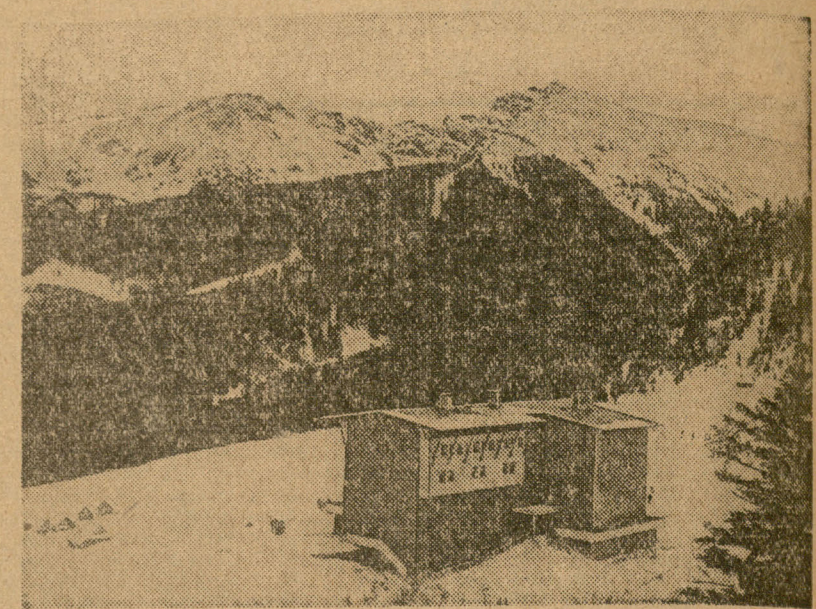
Wycieczka ta będzie pierwszą z cyklu o specjalną odznakę turystyczną, którą sekcja zaprowadza w tym sezonie dla swoich członków. Warunkiem uzyskania tej odznaki jest zwiedzenie w ciągu sezonu wszystkich krasowych dolin podkrakowskich (Kluczwoda, Bolesławice, Kobyłany, Dol. Będzowska, Dol. Czernej, Dubie, Szklary, Ojców Popówka, Mników) oraz — na stopniu wyższym — odbycie pewnej ilości wycieczek w Beskidach, Gorcach i Tatrze.

Pierwszą dalszą wycieczką, którą sekcja przystępuje w ramach swego bogatego programu na tegoroczny sezon letni, będzie wycieczka w Pieniny w okresie Zielonych Świąt. Zgłoszenia na tę wycieczkę jak również na letnie obozy turystyczne (stałe i wędrownie) przyjmuje kierownictwo sekcji już od chwili obecnej: wtorki

Jubileusz 40-lecia istnienia klubu sportowego w Polsce jest rzadkością. Dotychczas zaistniały dwa kluby, Cracovia i Wisła przekroczyły tę granicę „wieku” dziś dochodzi do nich trzecie, krakowskie zrzeszenie sportowe TTN.

Tatnański Towarzystwo Narciarzy jeden z najstarszych polskich klubów narciarskich powstało w roku 1908

letówkach” — schroniska postawione go na europejskim już poziomie. Obok działalności turystycznej, wczasowej organizuje TTN liczne kursy i zawody sportowe, nastawione na propagandę narciarstwa, specjalnie wśród krakowian. Poprzedniej n. niedzieli urządzono bieg zjazdowy 7 krakowskich klubów narciarskich przy

Schronisko TTN na Kalatówkach

głównie z inicjatywy Jana Fischera, znanego w Krakowie narciarza, wioślarza i automobilisty, który też objął prezesurę Towarzystwa.

Walory narciarskie są dzisiaj powszechnie znane i uznane, ale lat temu 40 w czasach naszego sportowego „średniowiecza” niełatwa była praca pionierów. Cóż jednak może się stać przed ludźmi, których ogarnęło białe szaleństwo? Toteż wkrótce TTN uzyska swe pierwsze, drewniane jeszcze schronisko górskie w Zakopanem na Kalatówkach. Dalsze etapy, to uruchomienie schronisk na Lipowskiej, na Lubaniu, a wreszcie budowa znanego w całej Polsce „Hotelu na Ka-

łatówkach” — 80 zawodników. Pierwszą miejsce i puchar TTN zdobył HKN przed Wisłą, Garbarnią i TTN. Zawody te połączone były z biegiem o odznakę zjazdową PZN, biegiem, którego po wojnie jeszcze nie organizowali. Mimo trudnej brzozy (FIS 2) z Kasprowego wszyscy zawodnicy oraz 2 zawodniczki (Grochowska SNPTT jako 4 (I) w kolejności czasów i Czajkówna TTN) zdobyli odznakę brązową. Następne zawody odbędą się w ramach uroczystości jubileuszowych TTN 40 m. w Zakopanem. Tym razem będą to zawody wewnętrzno-klubowe dla narciarzy i narciarek wprawnych (ślalom gigant z Łopaty k. Kopy Kondrackiej) oraz bieg zjazdowy w Suchym Złobie k. schroniska dla zawodników powyżej 45 lat oraz pań niezawodniczek.

Ganiąc rzucanych tutaj szczegółów charakteryzując najlepiej rodzaj pracy i osiągnięcia TTN. Praca ta szara, nie oklaskiwana przez tłumy widzów, nie stanowiąca materiału dla chwytliwych sensacji sprawozdawców, ale tym niemniej wartościowa dla państwa i sportowców.

Powstał ZZZZ

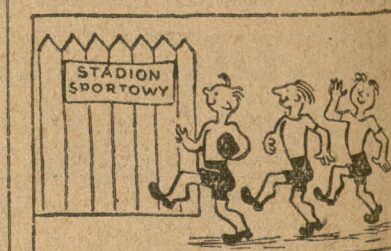
W obliczu bogato zapowiadającego się tegorocznego sezonu piłkarskiego (mecze ligowe, towarzyskie, sparingowe, Balkaniada, Olimpiada), żony czołowych naszych piłkarzy zamierzają walczyć o swoje prawa przy pomocy związków zawodowych. W związku z tym wpłynęła ostatnio do krakowskiej OKZZ prośba o zarejestrowanie ZZZZ czyli Związku Zawodowego Żon Zaniedbanych. Nowopowstały związek domagać się będzie realizacji swych praw i polrze poprzez organizację Służba Polsce.

Dr Jarosz o Alasce

Znany podróżnik dr St. Jarosz wygłosił w Zakopanem bardzo ciekawy raport o wyprawie na Alaskę oraz na Wyspy Kościuszki. Referat wygłoszony z wielką swadą w sal. „Morskiego Oka” wywołał zrozumiałe zainteresowanie wśród licznych słuchaczy.

JANÓW (ŚLĄSK) — KORONA. Drużynowe zawody gimnastyczne na hali (kobiet i mężczyzn) odbędą się w sobotę 3 kwietnia o godz. 18 w Podgórzu przy ul. Sokolskiej 17. Zawody te niewątpliwie przyciągną wielu sympatyków tego pięknego sportu.

Humor sportowy

Sportowcy polscy idą kopac... „Służbie Polsce”

Sportowcy polscy idą kopac... „Służbie Polsce”

Jubileusz Gracza

Oczekodzony przed meczem z Żilina jubileusz czterechsetnego meczu piłkarza Wisły Gracza znalazł u kolegów najwymowniejszy wyraz w wyrzuceniu „Messa” kilkakrotnie w górę jak piłkę.

Fraszki

Też brał udział...

— W meczu Warta—Wisła
Ja też udział brałem —
Mówił mały Jasu
— Wszystko z siebie dałem!

Nie mogąc uwierzyć
Zdumiony spytałem:
— Cóżś malce robił?
— Piłkę pompowałem!!

Spadek

— Dziwny ludek, ci piłkarze —
Zwolennicy nuci —
— Wszystkie ciężą się ze spadku,
Oni zaś się smucą!!

H. STOCZKIEWICZ

Sukces Tłoczyńskiego

Londyn (PAP). Ignacy Tłoczyński wygrał w Scarborough finał turnieju tenisowego o mistrzostwo Anglii północnej na kortach krytych, zachowując tym samym zdobytą w r. ub. tytuł mistrzowski. W finale gry pojedynczej Tłoczyński pokonał Anglika Godsella 7:5, 6:0.

Spychała zakwalifikował się do finału turnieju tenisowego w Birmingham, bijąc w półfinale Anglika Billingtona 6:4, 6:3. Zwycięzcą drugiego spotkania półfinałowego jest Anglik Heare, który wyeliminował reprezentanta Anglii Butlera, bijąc go 8:6, 3:6, 7:5. W finale Heare spotka się ze Spychałą.

Poświęteczne wrażenia p. Alojzego Kądziołki

— No jakże tam święta panie prezesie — zagaduje redaktor „Coś dla kibica” Bujdacki.

— W porządku. Jadło się po dziurki w nosie i coś niecoś się wypilo, by lepiej trawić i żeby słońca szynka nie osiadła na żołądku.

— Ale ja pytam o mecze w Krakowie.

— Mecze, mecze, panu tylko mecze w głowie.

— Trudno, piłkarze mają mecze w nogach, a ja w głowie, bo... piszę.

— Wie pan półtory świąt to miałem piękne i smakowałem z przyjemnością piłkę — ty — grę — ale w poniedziałek po południu małam co nie dostał niestrainności.

— Dlaczegoż to?

— Mój dobry panie redaktorze Bujdacki, mnie niech pan nie buja, pan wie dobrze o czym mówię.

— Może. Ale chciałbym słyszeć pańskie zdanie.

— Dobrze. Więc panu powiem. Oba mecze Cracovii ze Śląską Ostrawą to było dla krakowskich smakoszy, kolegów-kibiców, miłe widowisko. Piękna gra, wysoka technika, „mordercze” tempo, emocja, interesujące kombinacje...

— Dość, dość tych pochwał, bo pomysł...

— Niech pan myśli, co pan chce, ale przyznać się musi, że umiejętności Cracovii i ambicja jej zawodników zdobyły nasz pokłask i serce.

— Ale bramek mało. Jednak przyznaję, że Śląska Ostrawa to drużyna na wysokiej klasy i remis Cracovii w obu dniach mają przyjemną wymowę.

— A widzi pan. Więcej mnie cieszy gra Cracovii, jak wynik Wisły.

— Jak pan ocenia przeciwnika Wisły — KS Żilina?

— Zielona drużyna.

— Rozumiem, zielone koszulki...

— Nie, zielono grają. Nie mogę pojąć jak Wisła z tą drużyną mogła zeszłego roku przegrać 2:0.

— Wynikało by z tego, że Wisła gra obecnie lepiej.

— Tylko bez przesady redaktorze. — Przecież Wisła strzeliła 4 gole. — Więc musiała grać dobrze... — Nie, dobry panie redaktorze. Po-

wiedzą panu wszyscy moi koledzy-kibice, że mecz był na poziomie żalonym. To nie była dobra gra, ani gra, tylko bieganie i kopanie. Nie Wisła zdobyła 4 bramki, tylko dziecięcy bramkarz Żiliny puścił 4 bramki.

— Czy to nie wszystko jedno?

— Nie, bo wszystkie bramki były łatwe do obrony. Na „frajer” to mnie nikt nie weźmie, bo co innego jest gola strzelić, a co innego zdobyć.

— Niech i tak będzie. A co panu, panie prezesie, najwięcej utkwiło z niedzielnych meczów?

— Gwizdek sędziego Szneidra. Jeszcze dziś wleci mi w uszach od tego gwizdania. Ten dopiero ma formę i kondycję.

— Kto? Gwizdek?

— Nie, sędzia Szneider.

— W przyszłą niedzielę mamy międzypaństwowy mecz z Bułgarią. Co pan sądzi o naszych szansach?

— Niech pan o to zapyta kapitana związkowego Alfusa, bo on zestawiał skład.

— Ale mimo wszystko...

— Powiem panu tylko tyle, że skład jest inny niż był dotąd. Być może, że i wynik będzie inny i to... lepszy. A na to już blisko trzy lata czekamy...

KOSTAN.

Prenumerata miesięczna bez odoszacowania zł 75 — z odoszacowaniem zł 100 — przez pocztę zł 85 — Konto Spółdz. W. i P. „Czytelnik” Dział prenumeraty PKO IV 1632 Dział ogłoszeń PKO IV.111

Redaktor Naczelny: STANISŁAW WITOLD BALICKI

Adres Wydawnictwa i Redakcji: Kraków Wielopole 1, Centrala tel. 545-60, 61-62. Adres oddziału Redakcji w Warszawie: Daszyńskiego 14 i p. Telefon 879-37, 651-48 — Redaktor

Naczelny przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki od 14—15. Sekretarz Redakcji codz. od 10—12. — Redakcja rękopisów nie zwraca. Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Państwowe Krakowskie Zakłady Graficzne, Kraków, Wielopole 1. Tel. 55-306.

M-404907